

Grundläggande granskning av kommunstyrelse och nämnder

Revisionsrapport
Huddinge kommun

KPMG AB

2023-04-06

Antal sidor 14

Huddinge kommun
Grundläggande granskning av kommunstyrelse och nämnder

2023-04-06

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	3
2.1	Syfte och revisionsfrågor	3
2.2	Avgränsning	3
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Metod	4
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Kommunstyrelsen	5
3.2	Förskolenämnden	7
3.3	Grundskolenämnden	8
3.4	Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	8
3.5	Bygglovs- och tillsynsnämnden	9
3.6	Klimat- och stadsmiljönämnden	10
3.7	Kultur- och fritidsnämnden	11
3.8	Socialnämnden	11
3.9	Vård- och omsorgsnämnden	12
4	Slutsats och rekommendationer	14

1 Sammanfattning

Vi har på uppdrag av Huddinge kommuns förtroendevalda revisorer genomfört en grundläggande granskning. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att nämnder och styrelse **i allt väsentligt** skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi dock kommunstyrelsen och nämnderna att:

- Fortsätta arbeta på ett ändamålsenligt och systematiskt sätt framöver med målsättningen att samtliga mål ska uppfyllas i mycket hög grad eller i hög grad.
- Noga följa den ekonomiska utvecklingen framöver, särskilt beaktat det svårare ekonomiska läget för närvarande, för att i god tid kunna vidtaga åtgärder i respektive verksamhet om negativa budgetavvikelser av något slag konstateras eller befaras.
- Framöver genomföra ytterligare arbete för att säkerställa att den interna kontrollen för kommunen som helhet blir likvärdig. Bedömning har gjorts att den planerade översynen av internkontrollprocessen är viktig i det fortsatta arbetet. Översynen är en del i att stärka så väl kommunens som kommunstyrelsens arbete med intern kontroll.
- Arbeta vidare med de områden i respektive styrelses/nämnds internkontrollplan där arbetet inte kunnat slutföras under 2022.
- Arbeta vidare med de områden som bedöms som viktiga och prioriterade utifrån revisionsgranskning eller annan extern granskning.

2 Inledning/bakgrund

Vi har av de förtroendevalda revisorerna i Huddinge kommun fått i uppdrag att genomföra en grundläggande granskning. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprovningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av god revisionssed. Av god revisionssed framgår att granskningen ska vara så omfattande att revisorerna årligen kan pröva och uttala sig om ansvarstagandet för samtliga nämnder och styrelser. Revisorerna ska genom sin granskning pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen har varit att bedöma om nämnder och styrelse har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Granskningen har besvarat följande revisionsfrågor:

- Har nämnden/styrelsen säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med kommunfullmäktiges mål och uppdrag?
- Har nämnden säkerställt att den får tillräcklig uppföljning och rapportering avseende verksamhetens ekonomi och resultat?
- Har nämnden/styrelsen ett system för att säkerställa en god intern kontroll?
- Är nämndens/styrelsens fördelning av ansvar och befogenheter tydliga?
- Har nämnden/styrelsen system för att säkerställa efterlevnad av lagar och regler?

2.2 Avgränsning

Granskningen har avsett den verksamhet som bedrivs av kommunens styrelse och nämnder.

2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller:

- Kommunallagen 6 kap. 6 §. "Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt".
- Tillämpbara interna regelverk, policyer och beslut.

Huddinge kommun

Grundläggande granskning av kommunstyrelse och nämnder

2023-04-06

2.4 Metod

Den grundläggande granskningen är bred och har omfattat flera delar; protokollsgranskning, dokumentstudier samt nämnddialoger.

Protokollsgranskning

De förtroendevalda revisorerna följer kommunstyrelsen och nämnderna löpande genom protokollsgranskning.

Dokumentgranskning

Inom ramen för granskningen har väsentlig dokumentation avseende styrelsen och facknämnderna granskats. Detta avser bl a verksamhetsplaner, budgetar och verksamhetsberättelser.

Nämnddialoger

Nämnddialoger har genomförts med samtliga nämnder och kommunstyrelsen. Även nämndspecifika frågor, med grund i revisorernas riskanalys, har skickats ut inför nämnddialogen. Svar på ställda frågor har kompletterats med dialog/diskussion kring frågorna under nämnddialogen. Även kvarstående frågor kopplade till angivna fokusområden har lyfts vid dessa tillfällen.

Rapporten har faktakontrollerats av ansvariga tjänstepersoner i kommunen.

3 Resultat av granskningen

3.1 Kommunstyrelsen

Måluppfyllelse, Ekonomi samt Intern kontroll

Kommunstyrelsen har för 2022 elva olika nämndsmål som utgår från åtta av kommunfullmäktige fastställda mål inom tre olika målområden. Målområdena är God ekonomi och effektiv verksamhet – ekonomisk hållbarhet, En kommun där människor trivs och växer – social hållbarhet samt Naturkommun som tar klimatansvar – ekologisk hållbarhet. Vad gäller nämndsmålen bedöms fyra av dessa som i mycket hög grad uppfylla respektive i hög grad uppfylla. Ett mål – **1. Huddingeborna har goda förutsättningar för klimatsmarta val** bedöms som ej uppfyllt. Anledningen är att etappmålen inte uppnåtts samt att stora delar av planerat arbete inte blivit klart under året.

Sex av målen – **1. Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare, 2. Huddingeborna trivs i sitt närområde, 3. Huddingeborna är delaktiga, 4. God tillgång till arbetstillfällen och ett attraktivt företagsklimat, 5. Hög takt i bostadsbyggnad** samt **6. Minska klimatpåverkan** bedöms som delvis uppfylla.

För det första av de delvis uppfylla målen beror det på att etappmålen inte har uppnåtts. Utfallet för medarbetarengagemang har dock utvecklats i rätt riktning och trots att sjukfrånvaron har ökat är den fortsatt låg. Kommunstyrelsens arbete för att säkerställa kompetensförsörjningen i kommunen fortsätter och samtliga aktiviteter i arbetsplanen är genomförda.

För det andra av de delvis uppfylla målen beror det på att etappmålen inte har nåtts. Kommunstyrelsens arbete med att skapa nya mötesplatser och även arbetet med att rusta upp parker och lekplatser fortsätter.

För det tredje av de delvis uppfylla målen beror det på att etappmålet för årets valdeltagande inte nåddes. Etappmålet för invånarnas möjlighet att påverka de kommunala verksamheterna uppfylls samt att det även genomfördes insatser för att skapa goda förutsättningar för ett ökat valdeltagande inför valet 2022.

För det fjärde av de delvis uppfylla målen beror det på att etappmålen för arbetsplatskvot och företagsranking inte uppnåtts. Kommunstyrelsen har arrangerat jobbmässa för näringslivets kompetensförsörjning, seminarier kring trygghet och säkerhet och antalet företagsbesök har också utökats. Även ett utvecklingsarbete för en företagsportal på **huddinge.se** har påbörjats och en ny näringslivsstrategi har antagits.

För det femte av de delvis uppfylla målen beror det på att etappmålet för kommunfullmäktiges indikator **Antal färdigställda bostäder** inte har nåtts men detta vägs upp av att kommunen har en god planberedskap och att etappmålet för kommunstyrelsens indikator för **Andel bostadsrätter och äganderätter i Vårby, Flemingsberg och Västra Skogås** har uppnåtts.

För det sjätte av de delvis uppfylla målen beror det på att etappmålet inte är uppnått.

Bedömning görs att utvecklingen mot en fossiloberoende fordonsflotta försvåras av att läget på fordonsmarknaden är ansträngt, då det råder komponentbrist och leveranstiderna är långa. Detta medför att nämnderna på total nivå har svårt att följa de beslutade utfasningsplanerna.

För 2022 redovisar styrelsen en negativ avvikelse mot budget på 0,5 mnkr. Intäkterna för året avviker positivt mot budget med 27,6 mnkr. Huvudsakligen beror detta på vidarefaktureringskostnader till externa parter på 14,6 mnkr (motsvarande poster finns även som kostnader). Övriga intäkter med positiva budgetavvikelser är bl a markhyror och arrenden med 5,3 mnkr samt bidrag från staten med 3,1 mnkr. Bland kostnaderna uppvisar personalkostnaderna en stor positiv budgetavvikelse med 25,9 mnkr p g a ett stort antal vakanser. Lokalkostnaderna avviker negativt med 10,3 mnkr mot budget och detta beror främst på högre kostnader för förvaltning av lägenheter och exploateringsfastigheter och kostnader för komplettering av övervakningskameror i befintliga anläggningar på skolor. Övriga kostnader avviker negativt mot budget med 43,4 mnkr och detta beror bl a på högre kostnader än budgeterat avseende konsulter och inhyrd personal för att kompensera för vakanser med 27,2 mnkr. Inom övriga kostnader finns även vidarefaktureringskostnader som nämnts ovan med 14,6 mnkr.

Vad gäller intern kontroll gör kommunstyrelsen bedömningen att denna i allt väsentligt varit betryggande under året. Bedömning görs dock att mer arbete behöver genomföras för att säkra att den interna kontrollen för kommunen som helhet blir mer likvärdig. Av kommunstyrelsens elva riskåtgärder har fem genomförts enligt plan. Detta beror på att flera av åtgärderna har tagit längre tid än beräknat samt även på vakanser.

Bedömning görs att den planerade översynen av internkontrollprocessen är viktig i det fortsatta arbetet. Översynen är en del i att stärka så väl kommunens som kommunstyrelsens arbete med intern kontroll.

Under året har s k riskreducerande åtgärder vidtagits inom olika mål och processer. Arbete med risken för att det systematiska brandskyddsarbetet inte hanteras enligt lagen har utförts under 2022 och fortsätter även under 2023. Detsamma gäller även risken för att integritetskänslig eller sekretessbelagd information inte hanteras lagenligt, risken för att exploateringsfastigheter nyttjas på felaktigt sätt till felaktig hyra med anledning av att det saknas arbetssätt för uthyrning, risken för skada på motpart på grund av bristande underhåll av kommunens exploateringsfastigheter samt risken för att kommunen behåller exploateringsfastigheter som inte kommer att behövas utifrån otydlig innehavsstrategi.

Vad gäller åtgärder som är aktuella utifrån rekommendation från revision eller annan extern granskning har arbete bedrivits under 2022 och kommer även att fortsätta under 2023 vad gäller revisionens tidigare rekommendation (**Granskning av styrning via styrdokument**) kring behovet av ytterligare granskning av uppföljning av styrdokument, vad gäller revisionens tidigare rekommendation (**Granskning av intern kontroll**) kring behovet av att utveckla kommunens arbete med intern kontroll för systematik, tydlighet och enhetlighet, inklusive förtroendevaldas deltagande i arbetet samt även vad gäller revisionens tidigare rekommendation (**Granskning av intern kontroll**) kring behovet av enhetlig hantering av registerförteckning i kommunen.

Som en del i internkontrollarbetet för 2022 har kommunstyrelsen genomfört kontroller och uppföljningar avseende kommunövergripande rutiner och processer. Dessa är **Löneutbetalning, Personuppgiftshantering, Redovisning, Representation samt Upphandling & inköp.**

De kontroller avseende intern kontroll som kommunstyrelsen genomfört under året visar på en del avvikelser. De kommunövergripande kontrollerna ”**Granska ej hanterade poster som är lönepåverkande**” och ”**Granskning av ej attesterade utanordningslistor**” visar på stor förbättringspotential inom kommunen och ett arbete med information om vikten av utbetalning av rätt löner kommer att genomföras under 2023. Även andelen fel som upptäcktes i samband med genomförandet av kontroller för intern och extern representation är hög och därför kommer respektive förvaltnings ekonomifunktion att få i uppdrag att initiera åtgärder för att komma till rätta med dessa brister.

3.2 Förskolenämnden

Måluppfyllelse, Ekonomi samt Intern kontroll

Förskolenämnden har för 2022 sex olika nämndsmål som utgår från fem av kommunfullmäktige fastställda mål inom tre olika målområden. Målområdena är God ekonomi och effektiv verksamhet – ekonomisk hållbarhet, En kommun där människor trivs och växer – social hållbarhet samt Naturkommun som tar klimatansvar – ekologisk hållbarhet. Vad gäller nämndsmålen bedöms fyra av dessa som i mycket hög grad uppfyllda respektive i hög grad uppfyllda. Två mål - **1. Sjukfrånvaron ska minska** samt **2. Huddinge är en bra utbildningskommun att verka i** bedöms som delvis uppfyllda. Detta beror på att inte alla etappmålen nås inom målet för sjukfrånvaron även om denna minskat under 2022 samt att inte alla etappmålen nås kring målet att Huddinge ska vara en bra utbildningskommun att verka i. För det sistnämnda målet har utfallet för indikatorn gällande föräldrars nöjdhet ökat jämfört med föregående år för föräldrar med barn i kommunal regi. Vid dialoger med de fristående aktörerna i kommunen framgår att de är nöjda med samarbetet och samverkan med kommunen.

För 2022 redovisar nämnden en positiv avvikelse mot budget på 20,0 mnkr. Detta beror främst på högre intäkter avseende taxor och avgifter, externa bidrag samt interna satsningar. Förskolor i egen regi redovisar en avvikelse på +1,4 mnkr. Nämnden har för perioden fler barn inskrivna i egen regi men färre i annan regi (pedagogisk omsorg, förskolor i fristående regi och andra kommuner).

Vad gäller nämndens internkontroll har nästan samtliga riskreducerande åtgärder och systematiska kontroller genomförts under året med gott resultat. Det som återstår är till viss del riskåtgärder vad gäller att säkerställa behandlingen av personuppgifter inom nämndens ansvarsområde genom förteckningar, informationstexter och instruktioner. Med hjälp av konsultstöd har nämnden arbetet med detta under 2022 och arbetet kommer att slutföras under de första månaderna 2023.

3.3 Grundskolenämnden

Måluppfyllelse, Ekonomi samt Intern kontroll

Grundskolenämnden har för 2022 sex olika nämndsmål som utgår från fem av kommunfullmäktige fastställda mål inom tre olika målområden. Målområdena är God ekonomi och effektiv verksamhet – ekonomisk hållbarhet, En kommun där människor trivs och växer – social hållbarhet samt Naturkommun som tar klimatansvar – ekologisk hållbarhet. Vad gäller nämndsmålen bedöms fem mål som i mycket hög grad uppfyllda eller i hög grad uppfyllda. Ett mål – **1. Eleverna når kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt** bedöms som delvis uppfyllt. Anledningen är att nämnden inte nått sina etappmål för 2022. Däremot har ökning för flera indikatorer skett vad gäller länsrankning vilket tyder på en positiv trend.

För 2022 redovisar nämnden en positiv avvikelse mot budget på 12,0 mnkr. Detta beror huvudsakligen på högre intäkter än budgeterat för elever från andra kommuner samt lägre utbetalningar av skolpeng till kommunala skolor inom grundskolan. Däremot är kostnaderna för skolpeng till andra huvudmän med huddingeelever högre än budgeterat inom grundskolan.

Fritidshemmen har lägre kostnader för skolpeng till följd av färre elever än budgeterat. Kostnaderna för skolskjuts och specialplaceringar har dock ökat under året. Lokalkostnaderna redovisar en negativ budgetavvikelse på 2,0 mnkr, detta beror huvudsakligen på ändrade och nya hyrestillägg samt ändrade årshyror. De kommunala grundskolorna redovisar en samlad avvikelse mot budget i årsboksutet på +4,0 mnkr.

Vad gäller nämndens internkontroll har nästan samtliga riskreducerande åtgärder och systematiska kontroller genomförts under året med gott resultat. Det som återstår är till viss del riskåtgärder vad gäller att säkerställa behandlingen av personuppgifter inom nämndens ansvarsområde genom förteckningar, informationstexter och instruktioner. Med hjälp av konsultstöd har nämnden arbetet med detta under 2022 och arbetet kommer att slutföras under de första månaderna 2023. Vad gäller den systematiska kontrollen i form av arbetsmiljörapport som ska genomföras som ett resultat av rekommendation från revision eller annan extern granskning framgår att vissa verksamheter inte använt sig av det gemensamma systemstödet vilket är ett utvecklingsarbete framåt för att skapa likvärdighet i arbetet.

3.4 Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Måluppfyllelse, Ekonomi samt Intern kontroll

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden har för 2022 sju olika nämndsmål som utgår från fem av kommunfullmäktige fastställda mål inom tre olika målområden. Målområdena är God ekonomi och effektiv verksamhet – ekonomisk hållbarhet, En kommun där människor trivs och växer – social hållbarhet samt Naturkommun som tar klimatansvar – ekologisk hållbarhet. Vad gäller nämndsmålen bedöms fyra av sju mål som i mycket hög grad eller i hög grad uppfyllda. Två mål – **1. Alla elever utvecklas mot högt ställda kunskapskrav** samt **2. Verksamheten bidrar till sänkt klimatpåverkan** bedöms som ej uppfyllda och ett mål – **1. Fler unga etablerar sig i samhälls- och arbetsliv** bedöms som delvis uppfyllt.

Vad gäller det första av de mål som inte uppfylls är förklaringen att inget indikatorutfall når upp till etappmålet under året. Detta avser bl a genomsnittlig betygspoäng på högskoleförberedande program som försämrats jämfört mot föregående år. Resultatet vad gäller genomsnittlig betygspoäng på yrkesprogram har också detta sjunkit jämfört med föregående år. Även kunskapsresultaten för grundläggande vuxenutbildning, gymnasial vuxenutbildning och SFI-Svenska för invandrare har försämrats jämfört med föregående år. Vad gäller det andra målet som inte bedöms uppfyllt har målet om minskat matsvinn inte nåtts och trenden är negativ. Enkätutfallet rörande elevernas medvetenhet om hållbarhet har inte heller detta nåtts. Vad gäller det mål som delvis nåtts är anledningen att klart färre övergångar till nationella och individuella gymnasieprogram för de ungdomar som deltar i åtgärd inte når målsättningen. Andelen ungdomar som deltagit i minst en åtgärd har dock ökat kraftigt.

För 2022 redovisar nämnden en positiv avvikelse mot budget på 6,7 mnkr. Förklaringen till detta är bl a lägre kostnader än budgeterat avseende bl a personal och bidrag. Dock avviker kostnaderna för lokaler (förtida inlösen om 12 mnkr) och köp av verksamhet negativt mot budget. Intäkterna avviker ca 2,4 mnkr positivt mot budget.

Vad gäller nämndens internkontroll har nästan samtliga riskreducerande åtgärder och systematiska kontroller genomförts under året med gott resultat. Det som återstår är att säkerställa avtalsenlig ersättning enligt länsprislstan och kommunens egen prislsta för program och särskilda tillägg, föra dialog regionalt om tillgång och fördelning av platser för elever med särskilda behov och fysiska funktionsnedsättningar. Ett utredningsarbete i samverkan med barn- och utbildningsförvaltningen för att möjliggöra samverkan avseende lokaler för gymnasiesärskolan pågår fortfarande i samband med granskningstillfället.

3.5 Bygglövs- och tillsynsnämnden

Måluppfyllelse, Ekonomi samt Intern kontroll

Bygglövs- och tillsynsnämnden har för 2022 sex olika nämndsmål som utgår från sex av kommunfullmäktige fastställda mål inom tre olika målområden. Målområdena är God ekonomi och effektiv verksamhet – ekonomisk hållbarhet, En kommun där människor trivs och växer – social hållbarhet samt Naturkommun som tar klimatansvar – ekologisk hållbarhet. Vad gäller nämndsmålen bedöms tre av dessa som i hög grad uppfyllda. Tre mål – **1. Skattemedel används effektivt**, **2. Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare** samt **3. Effektiv handläggning i myndighetsärenden** bedöms som delvis uppfyllda. För det första målet beror detta på att nämnden uppvisar en negativ avvikelse mot budget på 3,3 mnkr, anledningen är 0,3 mnkr lägre intäkter än budgeterat och 3,0 mnkr högre kostnader än budgeterat. För det andra målet beror detta på att s k hållbart medarbetarengagemang inte når upp till målet, att den totala sjukfrånvaron ökat sedan 2021 (denna är dock fortfarande låg) samt att personalomsättningen ligger högre än uppsatt etappmål. För det tredje målet beror detta på att det fortfarande är en utmaning att klara lagstadgade handläggningstider för bygglov (även om det finns en positiv utveckling av handläggningstiden inom flera områden).

För 2022 redovisar nämnden en negativ avvikelse mot budget på 3,3 mnkr. Detta beror på att intäkterna understiger budget med 0,3 mnkr samt att kostnaderna överstiger budget med 3,0 mnkr. Personalkostnaderna understiger budget med 2,8 mnkr och det är främst övriga kostnader som överstiger budget med 6,0 mnkr. Bland övriga kostnader är de större posterna kostnader för osäkra fordringar.

Vad gäller nämndens internkontroll bedöms denna vara betryggande. Nämnden har genomfört systematiska kontroller under året. Vad gäller informationssäkerhet kvarstår arbete inför kommande år med att säkerställa att GDPR efterlevs genom kompetenshöjande åtgärder samt att uppdatera dokumenthanteringsplaner. Utbildningsinsatser har planerats men inte genomförts, arbetet kommer att utföras under 2023.

3.6 Klimat- och stadsmiljönämnden

Måluppfyllelse, Ekonomi samt Intern kontroll

Klimat- och stadsmiljönämnden har för 2022 åtta olika nämndsmål som utgår från sex av kommunfullmäktige fastställda mål inom tre olika målområden. Målområdena är God ekonomi och effektiv verksamhet – ekonomisk hållbarhet, En kommun där människor trivs och växer – social hållbarhet samt Naturkommun som tar klimatansvar – ekologisk hållbarhet. Vad gäller nämndsmålen bedöms fem av dessa som i mycket hög grad uppfyllda respektive i hög grad uppfyllda. Tre mål – **1. Genom professionellt stöd i klimatarbetet minska utsläppen inom kommunkoncernens verksamheter, 2. Kommunens sjöar uppnår god ekologisk och kemisk status** samt **3. Utveckla den cirkulära ekonomin** bedöms som delvis uppfyllda. Vad gäller det första av dessa mål beror det på att kommunen nådde godtagbar, god eller mycket god måluppfyllelse för 63 procent av målen, delområdet "klimat och luft" uppnådde god måluppfyllelse. Utvecklingen bedöms som positiv för t ex minskade växthusgasutsläpp (geografiska utsläpp) och de samordnade varutransporterna fortsätter ge goda resultat av minskade utsläpp m m. För de andra av dessa mål beror det på att minskningen av halterna av näringsämnen fosfor och kväve har avstannat vid de tätortspåverkande mätstationerna. Treårsmedelvärdena för vattenkvalitet i de övergödda sjöarna Orlången och Trehörningen-Sjödalen har dock förbättrats. För det tredje av dessa mål görs bedömningen att den trend av ökad konsumtion i samhället som finns inte ännu ser ut att brytas. Arbete sker löpande med att skapa förutsättningar för cirkulära lösningar men mer måste göras för att i förlängningen skapa hållbarare beteenden.

För 2022 redovisar nämnden en negativ avvikelse mot budget på 4,5 mnkr. Intäkterna överskred budget med 4,0 mnkr (1,3 mnkr avser försäljning av maskiner), medan däremot kostnader överskred budget med 8,5 mnkr. Det är främst kostnaderna för vinterväghållning och kapitaltjänstkostnader som avviker negativt mot budget.

Vad gäller nämndens internkontroll bedöms denna vara betryggande. Nämnden har genomfört systematiska kontroller under året.

3.7 Kultur- och fritidsnämnden

Måluppfyllelse, Ekonomi samt Intern kontroll

Kultur- och fritidsnämnden har för 2022 fem olika nämndsmål som utgår från fem av kommunfullmäktige fastställda mål inom tre olika målområden. Målområdena är God ekonomi och effektiv verksamhet – ekonomisk hållbarhet, En kommun där människor trivs och växer – social hållbarhet samt Naturkommun som tar klimatansvar – ekologisk hållbarhet. Vad gäller nämndsmålen bedöms fyra av dessa som i mycket hög grad uppfyllda respektive i hög grad uppfyllda. Ett mål – **1. Kultur- och fritidsnämndens påverkan på klimatet ska minska** bedöms som delvis uppfyllt. Anledningen är att energianvändningen vid idrottsanläggningar ligger nära etappmålet, men det uppnås inte.

För 2022 redovisar nämnden en positiv avvikelse mot budget på 0,3 mnkr eller i stort i nivå med budget. Intäkterna avviker positivt med 4,4 mnkr (mestadels p g a icke budgeterade statliga bidrag) och kostnaderna avviker negativt med 4,1 mnkr. Bland kostnaderna är det främst kostnader för lokaler samt övriga kostnader som avviker negativt mot budget.

Vad gäller nämndens internkontroll bedöms denna vara betryggande. Nämnden har genomfört systematiska kontroller under året. Vad gäller risken att personuppgifter hanteras på felaktigt sätt på grund av att reglerna i GDPR inte efterlevs, vilket kan leda till att känsliga personuppgifter sprids, har arbete bedrivits under 2022 och detta arbete fortsätter även under 2023. Vidare har inte kontroll av medlemsantal för att säkerställa korrekt antal vilket ligger som grund för beviljat belopp för bidrag till pensionsföreningar slutförts under 2022 då beslut om nya bidragsregler (regelverk för kultur- och fritidsnämndens bidragsgivning) försköts från våren till hösten 2022 och träder i kraft 1 januari 2023. Denna systematiska kontroll kommer att ingå i normal handläggning som en följd av det nya regelverket. Inte heller fördjupad granskning av ekonomisk redovisning för att säkerställa att erhållet bidrag använts för verksamhet i enlighet med ansökan har slutförts under 2022 då nya bidragsregler gäller från 1 januari 2023 som beskrivits ovan.

3.8 Socialnämnden

Måluppfyllelse, Ekonomi samt Intern kontroll

Socialnämnden har för 2022 fem olika nämndsmål som utgår från fem av kommunfullmäktige fastställda mål inom tre olika målområden. Målområdena är God ekonomi och effektiv verksamhet – ekonomisk hållbarhet, En kommun där människor trivs och växer – social hållbarhet samt Naturkommun som tar klimatansvar – ekologisk hållbarhet. Vad gäller nämndsmålen bedöms tre av dessa som i hög grad uppfyllda. Ett mål – **1. Minskade utsläpp från fordon och tjänsteresor** bedöms som ej uppfyllt. Anledningen är att nämnden under 2022 inte lyckats nå målet för året om minskade utsläpp. Ett mål – **1. Chefer och medarbetare bidrar till en god verksamhet i ständig utveckling** bedöms som delvis uppfyllt. Anledningen är att den totala sjukfrånvaron inte minskat och därmed nås inte etappmålet om 6,5 %. Sjukfrånvaron har istället ökat något under året. Däremot har prestationsnivå, medarbetarprofil och ledarskapsprofil i medarbetarenkäten förbättrats från föregående år.

För 2022 redovisar nämnden en positiv avvikelse mot budget på 13,5 mnkr. Detta beror främst på högre intäkter än budgeterat på 23,7 mnkr (beror huvudsakligen på ökade statsbidrag). Kostnaderna avviker negativt med 10,3 mnkr. Främst är det kostnaderna för köp av verksamhet och övrigt (främst kostnader för konsulter och inhyrd personal) som avviker negativt. Personalkostnaderna avviker positivt mot budget med 14,8 mnkr.

Vad gäller nämndens internkontroll bedöms denna vara betryggande. Nämnden har genomfört systematiska kontroller under året. Det framgår att nämndens verksamhets arbete med kvalitet sker systematiskt och utifrån varje verksamhets basuppdrag. Vad gäller riskreducerande åtgärder har visst arbete genomförts under 2022 avseende risken att lokalprocessen är ineffektiv och påverkar arbetsmiljön negativt, risken för kostnadsökningar kopplat till längre placeringstider vid eventuell lagändring om barn som är medföljande i skyddat boende och risken att barn och ungdomar med komplexa vårdbehov inte får sina behov tillgodosedda. Arbetet med dessa områden har inte slutförts under året utan kommer att fortsätta under 2023.

3.9 Vård- och omsorgsnämnden

Måluppfyllelse, Ekonomi samt Intern kontroll

Vård- och omsorgsnämnden har för 2022 fyra olika nämndsmål som utgår från fyra av kommunfullmäktige fastställda mål inom tre olika målområden. Målområdena är God ekonomi och effektiv verksamhet – ekonomisk hållbarhet, En kommun där människor trivs och växer – social hållbarhet samt Naturkommun som tar klimatansvar – ekologisk hållbarhet. Vad gäller nämndsmålen bedöms ett av dessa som ej uppfyllt och tre av dessa som delvis uppfyllda. Det mål som inte uppfylls är **1. Huddinges äldreomsorg och funktionshinderområde är effektiv**. Anledningen är att vård- och omsorgsnämnden redovisar en negativ budgetavvikelse på 31,4 mnkr jämfört med budget samt att kostnaden för brukare inom daglig verksamhet samt kostnad i kronor per invånare över 80 år inom särskilt boende också är höga i förhållande till övriga riket. De mål som bedöms som delvis uppfyllda är **1. Chefer och medarbetare bidrar till en god verksamhet i ständig utveckling**, **2. Huddinges äldre och funktionshindrade får det stöd och den hjälp de behöver** samt **3. Utsläpp av koldioxid och matsvinn i tillagningsköken är på en låg nivå**. Vad gäller det första av dessa mål har inte etappmålen för de två indikatorerna uppfyllts. Antalet timanställda som utfört insatser inom vård och omsorg minskar stadigt men målet för året uppnås inte. Nämnden når inte heller etappmålet avseende sjukfrånvaron även om det finns en positiv utveckling avseende denna. Ledarskapsprofilen och medarbetarprofilen i medarbetarenkäten har dock ökat jämfört med tidigare år. Vad gäller det andra av dessa mål uppnås inte indikatorerna från brukarundersökningen. Inte heller inom funktionshinderomsorgen nås ett antal indikatorer som följs i brukarundersökningen. Nämndens verksamheter i egen regi har dock under året bedrivit ett kvalitetsarbete med fokus på bl a delaktighet, trygghet och att motverka ensamhet. Vad gäller det tredje målet har nämndens verksamheter beställt nya fordon i enlighet med gällande utfasningsplan och ökat sin andel fossilfria fordon med 16,1 procentenheter.

Huddinge kommun

Grundläggande granskning av kommunstyrelse och nämnder

2023-04-06

Etappmålet har dock inte nåtts på grund av kraftiga förseningar i leverans av fordon. Vad gäller det totala matsvinnet och koldioxidutsläppet inom nämndens verksamheter nås etappmålen för året.

För 2022 redovisar nämnden en negativ avvikelse mot budget på 31,4 mnkr. Intäkterna avviker positivt mot budget med 36,4 mnkr. Detta beror huvudsakligen på ökade statsbidrag, men även intäkterna för taxor och avgifter har ökat. Kostnaderna är 67,8 mnkr högre än budget där personalkostnaderna avviker negativt med 25,9 mnkr och kostnaderna avseende köp av verksamhet avviker negativt med 32,6 mnkr. Kostnaderna avseende köp av verksamhet är främst förknippade med volymökningar inom särskilt boende och inom bostad med särskild service enligt LSS. Även kostnaderna för s k turbundna resor har ökat till följd av nytt interimsavtal.

Vad gäller nämndens internkontroll har systematiska kontroller skett under året. Det framgår att nämndens verksamheters arbete med kvalitet sker systematiskt och utifrån varje verksamhets basuppdrag. Vad gäller riskreducerande åtgärder har visst arbete genomförts under 2022 avseende risken att hemtjänst i egen regi inte når en budget i balans, risken att särskilt boende i egen regi inte når en budget i balans och risken att skattemedel används felaktigt på grund av välfärdsbrottslighet. Arbetet med dessa områden har inte slutförts under året utan kommer att fortsätta under 2023.

4 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att nämnder och styrelse **i allt väsentligt** skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi dock kommunstyrelsen och nämnderna att:

- Fortsätta arbeta på ett ändamålsenligt och systematiskt sätt framöver med målsättningen att samtliga mål ska uppfyllas i mycket hög grad eller i hög grad.
- Noga följa den ekonomiska utvecklingen framöver, särskilt beaktat det svårare ekonomiska läget för närvarande, för att i god tid kunna vidta åtgärder i respektive verksamhet om negativa budgetavvikelser av något slag konstateras eller befaras.
- Framöver genomföra ytterligare arbete för att säkerställa att den interna kontrollen för kommunen som helhet blir likvärdig. Bedömning har gjorts att den planerade översynen av internkontrollprocessen är viktig i det fortsatta arbetet. Översynen är en del i att stärka så väl kommunens som kommunstyrelsens arbete med intern kontroll.
- Arbeta vidare med de områden i respektive styrelses/nämnds internkontrollplan där arbetet inte kunnat slutföras under 2022.
- Arbeta vidare med de områden som bedöms som viktiga och prioriterade utifrån revisionsgranskning eller annan extern granskning.

Datum som ovan

KPMG AB

Anders Petersson
Certifierad kommunal yrkesrevisor

Micaela Hedin
Certifierad kommunal yrkesrevisor
samt uppdragsansvarig

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.